

Intrauterinní monitoring plodu a neuroaxiální analgezie

doc. MUDr. Antonín Pařízek, CSc.

Gynekologicko-porodnická klinika
1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice
v Praze

Má mít vůbec anesteziolog potřebu
zajímat se
o intrauterinní monitoring plodu?

Hlavní úkol dnešní perinatologie

- prevence perpartální hypoxie
- hypoxicko-ischemické poškození tkání
- hypoxicko - ischemická encefalopatie
- smrt plodu

Obsah kyslíku v krvi plodu

- množstvím hemoglobinu - (Hb)
- parciálním tlakem O_2 - (PaO_2)
- saturace hemoglobinu - ($\% SaO_2$)

Kyslíkový status krve

Má mít vůbec anesteziolog potřebu zajímat se o intrauterinní monitoring plodu?

Zajisté...

- změny vlivem anesteziologického postupu
- spontánní porod
- císařský řez (předoperační fáze)

Monitoring intrauterinního stavu plodu

- správná interpretace získaných údajů
- včasná operační intervence
  - císařský řez
  - forceps/vakuumextraktor

Poruchy srdeční frekvence plodu (FHR)

Příčiny poruchy FHR?

- příčina porodnická
- příčina anesteziologická
- kombinace obou příčin

Důsledek poruchy FHR...

...perinatologická katastrofa

Anesteziologické příčiny

Spontánní porod – porodnická analgezie

- více méně neznámé
  - významně ↑ po SAB
    - rychlý nástup analgezie
    - rychlý pokles adrenalinu a β -endorfinů
    - nikoliv noradrenalinu = dysbalance katecholaminů
- hyperaktivita dělohy

Císařský řez – porodnická anestezie (*úvod*)

- hypotenze matky
- v případě SAB viz výše

Intrauterinní monitoring plodu

- kardiokografie
- pulzní fetální oxymetrie
- fetální EKG (STAN)
- mikrodoběr kapky krve podle Salinga

Důvody pro hledání nových systémů
pro diagnostiku fetální hypoxie

Kardiotokografie

- vysoká senzitivita
- nízka specificita
(fetálny distresu)

Kardiotokografie

Intrauterinní hypoxické změny

- stanovení je nepřímé
- předpoklad
  - změny srdeční frekvence jsou odrazem nedostatečného zásobení plodu kyslíkem

Fetální pulzní oxymetrie

- neinvazivní
(perkutánní) postup
- kontinuální měření
periferní Sp₂

Pulzní oxymetrie

Vyhodnocení poměru
koncentrací oxyhemoglobinu
k součtu oxyhemoglobinu a deoxyhemoglobinu

- **Oxyhemoglobin**
absorbuje relativně více infračerveného světla okolo 920 nm
- **Deoxyhemoglobin**
absorbuje relativně více červeného světla okolo 650 nm

Fetální pulzní oxymetrie

Plod

chybí možnost pro umístění transmisního senzoru

Fetální pulzní oxymetrie

Kontakt s kůží plodu

- přísávací mechanismy
- speciální lepidla
- Copelandova svorka
- modifikované spirální elektrody
- nafukovací balón na mateřské straně senzoru

Fetální pulzní oxymetrie

- senzor je umístěn mezi děložní stěnu a plod
- kontakt s kůží plodu
  - volně umístěný senzor
  - tvar respektuje zakřivení hlavičky
- zhoršená kvalita signálu
  - porodní nádor,
  - mekónium

Fetální pulzní oxymetrie

SpO_2 30 %

= kritická hranice

= narušení ABR plodu

Fetální pulzní oxymetrie

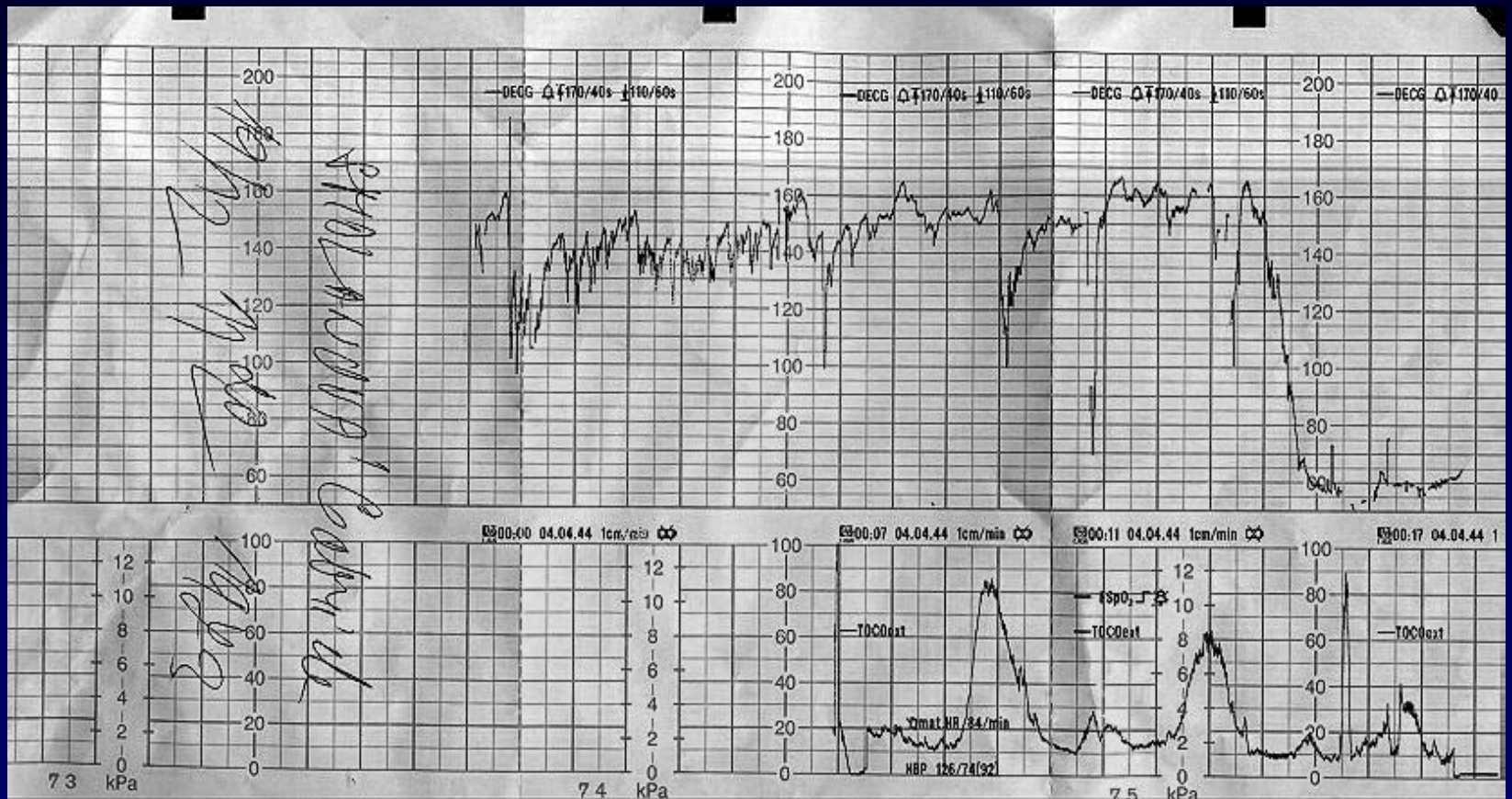
Výhody

- přímé měření → vysoká specifita při diagnóze hypoxie plodu,
- snížení frekvence císařských řezů (dle CTG dg.)
- kontinuální monitoring
- neinvazivní → bezpečná metoda

Nevýhody

- použití při pokročilém porodním nálezu
- až po dirupci VB, > 36. týden, HIV, HSV...
- cena přístroje
- cena senzorů – jednorázové použití

CTG - zlatý standard

Literární zdroje

Clin Obstet Gynecol. 2011 Mar;54(1):16-21.

Intrapartum fetal heart rate definitions and interpretation: evolving consensus.

Miller DA.

Clin Obstet Gynecol. 2011 Mar;54(1):16-21.

Intrapartum fetal heart rate definitions and interpretation: evolving consensus.

Miller DA.

J Perinat Neonatal Nurs. 2011 Apr-Jun;25(2):180-92; quiz 193-4.

Electronic fetal heart rate monitoring: where are we now?

Chez BF, Baird SM.

J Perinat Neonatal Nurs. 2010 Jan-Mar;24(1):7-9.

Risk management in intrapartum fetal monitoring: accidental recording of the maternal heart rate.

Hanson L.

Int J Obstet Anesth. 2011 Jan;20(1):38-50. Epub 2010 Dec 13.

Labour analgesia and the baby: good news is no news.

Reynolds F.

Best Pract Res Clin Obstet Gynaecol. 2010 Jun;24(3):289-302. Epub 2009 Dec 11.
The effects of maternal labour analgesia on the fetus.
Reynolds F.

Acta Obstet Gynecol Scand. 2010 May;89(5):712-4.
Follow-up national survey (Sweden) of routines for intrapartum fetal surveillance.
Holzmann M, Nordström L.

Am Fam Physician. 2009 Dec 15;80(12):1388-96.
Intrapartum fetal monitoring.
Bailey RE.

Obstet Gynecol. 2009 Jul;114(1):192-202.
ACOG Practice Bulletin No. 106:
Intrapartum fetal heart rate monitoring: nomenclature, interpretation, and general management principles.
American College of Obstetricians and Gynecologists.